

Đặc điểm, vai trò và những yêu cầu mới đối với đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông trong bối cảnh chuyển đổi số, hội nhập quốc tế và toàn cầu hóa

TS. QUẢN VĂN SỸ

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: vansyhbctt@gmail.com

Nhận ngày 11 tháng 6 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 8 năm 2025.

Tóm tắt: Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng, chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trên mọi lĩnh vực đời sống xã hội, lĩnh vực báo chí - truyền thông cũng không nằm ngoài guồng quay này. Hiện nay, báo chí - truyền thông không chỉ đơn thuần là kênh thông tin mà còn là lực lượng định hướng dư luận xã hội, là phương tiện truyền tải giá trị văn hóa, là công cụ quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam ra thế giới và đóng vai trò vô cùng quan trọng trong thời đại bùng nổ thông tin. Sự phát triển của công nghệ số, mạng xã hội và truyền thông đa phương tiện đã và đang đặt ra nhiều cơ hội, song cũng đầy thách thức đối với đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông. Họ không chỉ cần giỏi nghiệp vụ chuyên môn mà còn phải thích ứng nhanh với các nền tảng số, am hiểu ngôn ngữ truyền thông hiện đại và vận hành hiệu quả trong môi trường truyền thông toàn cầu hóa.

Từ khóa: chuyển đổi số; báo chí; truyền thông; toàn cầu hóa; hội nhập quốc tế.

Abstract: Globalization, deep international integration, and rapid digital transformation are taking place vigorously across all aspects of social life. The field of journalism and communication is no exception to this trend. Today, journalism and communication are not only channels of information but also forces that shape public opinion, transmit cultural values, promote the image of Vietnam and its people to the world, and play a crucial role in the information explosion era. The advancement of digital technologies, social networks, and multimedia communication has created both opportunities and challenges for journalism and communication professionals. They are now required not only to master professional expertise but also to quickly adapt to digital platforms, be proficient in the language of modern communication, and operate effectively within a globalized media environment.

Keywords: digital transformation; journalism; communication; globalization; international integration.

1. Đặc điểm của đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông trong bối cảnh hiện nay

1.1. Trình độ sâu rộng, đa dạng về loại hình và cơ cấu nhân sự

Thứ nhất, Báo chí Việt Nam hiện nay hoạt động đa dạng về loại hình và nền tảng như: báo in, báo nói (radio), báo hình (truyền hình), báo điện tử và đặc biệt là các hình thức truyền thông số trên nền tảng mạng xã hội, ứng dụng di động, website tích hợp multimedia. Bên cạnh đó, hình thức báo chí hội tụ (converged journalism) cũng đang phát triển mạnh, yêu cầu cán bộ báo chí - truyền thông phải tác nghiệp đa nhiệm và phù hợp

với từng nền tảng. Chính vì vậy, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông phải có năng lực chuyên môn vững vàng đáp ứng được yêu cầu của thực tiễn đặt ra.

Thứ hai, đa dạng về cơ cấu đội ngũ. Cán bộ báo chí - truyền thông ngày nay không còn chỉ là các nhà báo chuyên nghiệp, phóng viên, biên tập viên mà còn bao gồm đội ngũ kỹ thuật viên công nghệ số, nhân viên quản trị nền tảng truyền thông xã hội, chuyên gia phân tích dữ liệu truyền thông (data analyst), cộng tác viên, influencer, blogger, vlogger, podcaster. Những người này cùng tham gia vào quá trình sản xuất, phân phối và lan tỏa thông tin, tạo nên một hệ sinh thái truyền

thông đa thành phần. Một chương trình truyền hình trực tuyến hiện nay có thể gồm: phóng viên hiện trường, biên tập viên nội dung, kỹ thuật viên dựng hình, nhân viên vận hành livestream, nhân sự tương tác trên fanpage và cộng tác viên mạng xã hội. Tính chất liên ngành và tích hợp ngày càng cao đã trở thành đặc điểm phổ biến trong môi trường báo chí hiện đại.

Thứ ba, tuy nhiên, có thể chỉ ra một số khác biệt giữa nhà báo chuyên nghiệp và chủ thể truyền thông. Điểm khác biệt căn bản giữa nhà báo chuyên nghiệp và các chủ thể truyền thông mới. *Đối với nhà báo chuyên nghiệp*, được công nhận theo luật báo chí, có thể nhà báo, làm việc cho cơ quan báo chí (báo in, báo mạng, truyền hình, phát thanh...); họ chịu sự quản lý của cơ quan báo chí, tuân thủ Luật Báo chí và các quy định nghề nghiệp; Có quy trình nghiệp vụ rõ ràng: điều tra, xác minh, phỏng vấn, kiểm chứng...; Có biên tập viên, tổng biên tập duyệt nội dung trước khi đăng, họ phải cung cấp thông tin chính xác, khách quan, phục vụ lợi ích công cộng, tuân thủ quy tắc đạo đức báo chí (khách quan, không gây hại, tôn trọng quyền riêng tư...); nhà báo chuyên nghiệp có uy tín, ảnh hưởng lớn đến dư luận, chính sách, xã hội, chịu trách nhiệm cao với thông tin đưa ra, họ có thể bị xử lý bởi cơ quan chức năng và cơ quan chủ quản khi không thực hiện đúng vai trò, chức năng, nhiệm vụ. *Chủ thể truyền thông*, không cần tư cách nghề nghiệp, có thể là cá nhân, tổ chức hoặc nhóm cộng đồng đăng tải nội dung trên mạng xã hội, blog, YouTube, v.v. Chủ thể truyền thông không chịu sự quản lý trực tiếp như báo chí, nhưng vẫn chịu Luật An ninh mạng, Luật Dân sự, Hình sự nếu vi phạm pháp luật; nội dung thường mang tính cá nhân, chủ quan, ít qua quy trình kiểm chứng chặt chẽ; sản phẩm thường tự sản xuất và đăng tải mà không qua khâu biên tập chuyên nghiệp; thông tin có thể nhằm mục đích cá nhân, kinh doanh, giải trí, hay truyền thông định hướng cá nhân, họ không bị ràng buộc bởi đạo đức báo chí như đối với nhà báo chuyên nghiệp, dễ bị chi phối bởi cảm xúc hoặc lợi ích cá nhân, những thông tin họ đưa ra có thể lan truyền nhanh, nhưng mức độ tin cậy và trách nhiệm thường thấp hơn; họ có thể bị xử lý nếu gây hậu quả, nhưng trách nhiệm pháp lý chưa rõ ràng và dễ né tránh hơn.

1.2. Chuyển dịch mạnh sang mô hình báo chí số và truyền thông số

Chuyển đổi số đang làm thay đổi toàn diện phương

thức tác nghiệp báo chí. Từ mô hình sản xuất thông tin truyền thống theo quy trình tuần tự (thu thập - xử lý - biên tập - xuất bản), báo chí hiện nay chuyển sang mô hình tác nghiệp liên tục, thời gian thực (real-time) và trên đa nền tảng. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông không chỉ phải tiếp cận công nghệ mới mà còn phải thành thạo các phần mềm xử lý tin bài, dựng phim, thiết kế infographic, quản lý livestream, phân tích số liệu tương tác... Báo chí số yêu cầu nhà báo phải là người đa kỹ năng (multi-skilled journalist) với khả năng đồng thời viết bài, chụp ảnh, quay video, dựng clip, quản trị mạng xã hội và vận hành nền tảng phân phối nội dung số. Chiến lược chuyển đổi số báo chí đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 ban hành theo Quyết định 348/QĐ-TTg ngày 06/4/2023 xác định mục tiêu tới năm 2025, 70% cơ quan báo chí đưa các nội dung lên các nền tảng số; 80% cơ quan báo chí hoạt động, vận hành mô hình tòa soạn hội tụ; 50% cơ quan báo chí sử dụng nền tảng phân tích, xử lý dữ liệu tổng hợp tập trung, ứng dụng trí tuệ nhân tạo để tối ưu hóa hoạt động⁽¹⁾. Điều đó đòi hỏi đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông phải nhanh chóng thích ứng và làm chủ môi trường số hóa.

1.3. Hoạt động nghiệp vụ trong bối cảnh quốc tế hóa và toàn cầu hóa

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, báo chí - truyền thông Việt Nam ngày càng tham gia sâu rộng vào các hoạt động thông tin đối ngoại, truyền thông quốc tế và hợp tác truyền thông khu vực. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông phải đối diện với môi trường cạnh tranh và hợp tác thông tin toàn cầu, yêu cầu có tư duy quốc tế, am hiểu luật pháp và thông lệ báo chí quốc tế. Đặc biệt, khả năng sử dụng ngoại ngữ, kỹ năng tiếp cận và xử lý thông tin quốc tế, kỹ năng giao tiếp đa văn hóa trở thành yếu tố bắt buộc. Ngoài việc đưa tin về các sự kiện quốc tế, cán bộ báo chí - truyền thông còn phải thực hiện nhiệm vụ thông tin đối ngoại, quảng bá hình ảnh quốc gia, đấu tranh phản bác các thông tin sai lệch, xuyên tạc từ bên ngoài.

Sự kiện SEA Games 31 (2022) không chỉ là hoạt động thể thao mà còn là cơ hội để báo chí Việt Nam thể hiện năng lực truyền thông quốc tế khi phối hợp sản xuất, phát sóng và đưa tin với hơn 30 hãng thông tấn, báo chí nước ngoài. Điều này minh chứng vai trò và đặc điểm hội nhập của đội ngũ cán bộ báo chí trong bối cảnh toàn cầu hóa.

1.4. Tính tương tác cao và chịu áp lực thời gian thực

Khác với báo chí truyền thống vốn mang tính một chiều và có khoảng trễ thời gian giữa việc sản xuất và tiếp nhận thông tin, báo chí số hiện nay hoạt động trong môi trường thông tin đa chiều, tương tác trực tuyến và diễn ra tức thời. Điều đó đặt đội ngũ cán bộ báo chí vào trạng thái làm việc cường độ cao, xử lý tình huống nhanh nhạy và liên tục cập nhật thông tin. Đặc điểm này đòi hỏi cán bộ báo chí - truyền thông không chỉ có kỹ năng phân tích và xử lý thông tin chính xác trong thời gian ngắn mà còn phải biết quản lý khủng hoảng truyền thông, làm việc nhóm hiệu quả và duy trì sự tỉnh táo trong môi trường áp lực.

1.5. Tính chuyên nghiệp hóa kết hợp đa nhiệm

Cán bộ báo chí - truyền thông trong môi trường số không chỉ chuyên sâu về một mảng như trước mà phải đảm nhiệm nhiều vai trò: từ phóng viên, biên tập viên, quay phim, kỹ thuật viên dựng hình đến nhà quản trị nền tảng truyền thông xã hội và người sáng tạo nội dung số. Tính chất đa nhiệm này đòi hỏi cán bộ báo chí phải được trang bị kỹ năng liên ngành, có tư duy công nghệ, khả năng sáng tạo và sự linh hoạt trong tác nghiệp. Nhiều cơ quan báo chí đã xây dựng mô hình □phóng viên hội tụ□ (converged journalist), những người có thể đảm nhận tất cả các khâu sản xuất nội dung trên nhiều nền tảng, từ viết bài, dựng clip đến phát trực tiếp và tương tác với độc giả.

2. Vai trò của đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông trong bối cảnh mới

2.1. Là lực lượng chủ lực trong định hướng và nắm bắt dư luận xã hội

Báo chí - truyền thông hiện đại với tốc độ truyền tải thông tin cực nhanh, phạm vi phủ sóng rộng và khả năng tác động mạnh mẽ tới dư luận đã trở thành một trong những công cụ quan trọng nhất để điều chỉnh và định hướng dư luận xã hội. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông chính là những người trực tiếp xây dựng, chọn lọc, sản xuất và phân phối thông tin có định hướng, giúp dẫn dắt nhận thức cộng đồng, làm sáng tỏ các vấn đề xã hội, đồng thời ngăn chặn và phản bác các thông tin giả, thông tin xuyên tạc.

Trong các sự kiện quan trọng như đại dịch Covid-19, thiên tai, bầu cử Quốc hội, các vấn đề chính trị - xã hội nhạy cảm□, vai trò của đội ngũ báo chí - truyền thông càng thể hiện rõ khi họ kịp thời đưa ra các thông

tin chính thống, định hướng nhận thức của công chúng, góp phần tạo sự đồng thuận xã hội. Trong đợt dịch Covid-19, các nhà báo không chỉ đưa tin tình hình dịch mà còn lan tỏa thông điệp tích cực, tuyên truyền phòng chống dịch, phản bác các luận điệu sai trái. Nhờ đó, góp phần ổn định dư luận xã hội và củng cố niềm tin của nhân dân vào chính sách phòng chống dịch của Nhà nước.

2.2. Là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước và Nhân dân

Một chức năng truyền thống nhưng vẫn vô cùng thiết yếu của báo chí - truyền thông là làm cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với Nhân dân. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông chính là người trực tiếp truyền tải các chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước đến với Nhân dân một cách dễ hiểu, sinh động và thuyết phục. Đồng thời, họ còn là người lắng nghe, phản ánh tâm tư, nguyện vọng, đề xuất của người dân tới các cơ quan lãnh đạo.

Trong xã hội số, với sự đa dạng hóa phương tiện truyền thông và khả năng tương tác hai chiều, vai trò này càng được mở rộng, tạo điều kiện để nhân dân trực tiếp tham gia vào quá trình phản biện xã hội, góp ý chính sách thông qua các kênh truyền thông. Bằng việc phát hiện, đưa tin kịp thời những vấn đề dân sinh, những bức xúc của người dân, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông giúp cơ quan quản lý nhà nước nắm bắt và xử lý hiệu quả. Đồng thời, những bài báo phản ánh điển hình tiên tiến, gương người tốt việc tốt cũng lan tỏa các giá trị tích cực trong xã hội.

2.3. Là công cụ quảng bá hình ảnh, giá trị văn hóa Việt Nam ra thế giới

Trong bối cảnh hội nhập và toàn cầu hóa, báo chí - truyền thông còn đóng vai trò quan trọng trong việc quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam, các giá trị văn hóa truyền thống và thành tựu phát triển kinh tế - xã hội đến bạn bè quốc tế. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông chính là người trực tiếp sản xuất và truyền tải các nội dung thông tin đối ngoại, từ đó nâng cao vị thế và uy tín quốc gia trên trường quốc tế. Đặc biệt, việc quảng bá các giá trị di sản văn hóa, danh lam thắng cảnh, sản phẩm du lịch, nghệ thuật dân tộc trên nền tảng số giúp hình ảnh Việt Nam tiếp cận dễ dàng hơn với cộng đồng quốc tế.

Trong sự kiện Năm Du lịch quốc gia 2023 tại Bình Thuận, đội ngũ báo chí - truyền thông đã thực hiện hàng trăm phóng sự, chuyên đề, clip quảng bá

về du lịch Việt Nam trên cả báo chí truyền thống lẫn nền tảng số như YouTube, Facebook, TikTok□ góp phần thu hút lượng lớn khách quốc tế và nâng cao hình ảnh đất nước.

2.4. Là lực lượng đấu tranh, phản bác các thông tin xấu độc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong bối cảnh mạng xã hội phát triển bùng nổ, không gian mạng trở thành mặt trận phức tạp với nhiều luồng thông tin đa chiều, trong đó có không ít thông tin xấu độc, xuyên tạc, kích động, chống phá Đảng và Nhà nước. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông chính là lực lượng nòng cốt tham gia đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái, thông tin giả, thông tin kích động bạo lực, chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc. Với kỹ năng phân tích thông tin, thẩm định, kiểm chứng và lập luận thuyết phục, họ giúp công chúng nhận diện đúng - sai, tránh bị dẫn dắt, kích động bởi các thông tin tiêu cực.

Nhiều cơ quan báo chí đã hình thành các chuyên trang, chuyên mục, tuyển bài đấu tranh chống thông tin xấu độc, như □Sự thật - Góc nhìn□ của VietnamPlus, □Chống luận điệu sai trái□ của Báo Nhân Dân, hay các chuyên mục □Đấu tranh phản bác thông tin sai lệch□ trên VOV, VTV, v.v□ cho thấy vai trò tiên phong của báo chí chính thống trong bảo vệ an ninh tư tưởng, an ninh mạng quốc gia.

2.5. Tham gia quản trị, điều tiết không gian thông tin số

Ngoài vai trò tác nghiệp truyền thông, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông ngày nay còn tham gia vào việc quản trị, điều tiết không gian thông tin số, góp phần bảo đảm môi trường truyền thông lành mạnh, định hướng dư luận đúng đắn. Họ phối hợp với các cơ quan chức năng kiểm soát thông tin, điều chỉnh nội dung truyền thông trên mạng xã hội, phát hiện và cảnh báo thông tin giả, hướng dẫn người dân tiếp nhận và sử dụng thông tin số một cách văn minh, có trách nhiệm. Đặc biệt, nhiều nhà báo hiện đại còn tham gia sản xuất nội dung trên các nền tảng số phổ biến như TikTok, Facebook, YouTube với tư cách cá nhân hoặc đại diện cơ quan báo chí, từ đó góp phần thiết lập những □kênh thông tin chính thống□ trên mạng xã hội, cạnh tranh với các luồng thông tin độc hại.

Trong kỷ nguyên bùng nổ thông tin, mạng xã hội phát triển mạnh mẽ kéo theo nhiều luồng thông tin trái chiều, thậm chí độc hại. Đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông giữ vai trò then chốt trong việc cung cấp thông

tin chính thống, khách quan, nhanh nhạy và có tính định hướng dư luận xã hội, bảo đảm sự ổn định về chính trị và xã hội.

3. Những yêu cầu mới đối với đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông

3.1. Yêu cầu về phẩm chất chính trị, bản lĩnh nghề nghiệp và đạo đức truyền thông số

Trong điều kiện thông tin đa chiều, mạng xã hội phát triển không kiểm soát và sự xuất hiện của nhiều luồng quan điểm đối lập, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông càng phải giữ vững bản lĩnh chính trị, trung thành với nền tảng tư tưởng của Đảng, có lập trường kiên định và đạo đức nghề nghiệp vững vàng. Đặc biệt, trong môi trường truyền thông số, yêu cầu về đạo đức số (digital ethics) trở thành yếu tố quan trọng. Nhà báo, người làm truyền thông phải có trách nhiệm trong việc kiểm chứng thông tin, tôn trọng sự thật, bảo vệ quyền riêng tư của nhân vật và công chúng, không tiếp tay cho thông tin giả, thông tin sai lệch. Trong thời gian qua, các vụ việc đưa tin thiếu kiểm chứng về đời tư nghệ sĩ, thông tin giả về dịch bệnh trên mạng xã hội thời gian qua đã cho thấy vai trò và trách nhiệm của đội ngũ báo chí chính thống trong việc bảo đảm thông tin chuẩn mực, có đạo đức và nhân văn. Để thực hiện tốt vai trò là lực lượng đấu tranh, phản bác các thông tin xấu độc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông *cần phải* được trang bị các kỹ năng quản trị khủng hoảng truyền thông và đấu tranh phản bác thông tin xấu độc.

3.2. Yêu cầu về năng lực ứng dụng công nghệ và làm chủ nền tảng số

Chuyển đổi số trong lĩnh vực báo chí - truyền thông đang diễn ra với tốc độ nhanh, đòi hỏi đội ngũ cán bộ báo chí phải thành thạo công nghệ, nắm bắt và sử dụng hiệu quả các công cụ số, phần mềm tác nghiệp đa phương tiện, nền tảng truyền thông xã hội và các ứng dụng quản trị dữ liệu truyền thông. Nhà báo hiện đại cần biết sử dụng phần mềm dựng video (Premiere, Final Cut), thiết kế infographic (Canva, Illustrator), quản trị website, livestream, vận hành fanpage, tối ưu hóa nội dung trên mạng xã hội (social media optimization - SMO), và khai thác các công cụ phân tích dữ liệu truyền thông (Google Analytics, CrowdTangle□). Theo khảo sát của Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2023), 75% sinh viên báo chí và 68% phóng viên trẻ được hỏi cho biết kỹ năng ứng

dụng công nghệ là tiêu chí bắt buộc khi tuyển dụng vào các tòa soạn hiện nay⁽²⁾.

3.3. Yêu cầu về tư duy số, tác nghiệp đa phương tiện và truyền thông hội tụ

Trong môi trường báo chí số, nhà báo không chỉ viết tin, bài mà còn phải quay video, chụp ảnh, dựng clip, livestream, sản xuất podcast, quản lý fanpage. Do đó, yêu cầu tác nghiệp đa phương tiện (multimedia journalism) và tư duy hội tụ (converged thinking) trở thành tiêu chuẩn quan trọng. Nhà báo phải biết lựa chọn hình thức thể hiện phù hợp với từng nền tảng, từng đối tượng công chúng, biết kết hợp nhiều phương tiện để tăng hiệu quả truyền tải thông điệp. Cùng một sự kiện có thể vừa sản xuất bản tin truyền hình, viết bài phân tích cho báo điện tử, vừa đăng clip ngắn trên TikTok hay Reels, cùng infographic tổng hợp cho Facebook. Nhiều cơ quan báo chí đã chuyển đổi theo mô hình tòa soạn hội tụ (newsroom convergence) như VTV, VOV, VietnamPlus, Tuổi Trẻ Online nơi nhà báo được phân công tác nghiệp đa nền tảng và đa nhiệm.

3.4. Yêu cầu về kỹ năng quản trị khủng hoảng truyền thông và đấu tranh phản bác thông tin xấu độc

Không gian mạng ngày càng phức tạp với lượng lớn thông tin giả, tin thất thiệt, xuyên tạc, đòi hỏi đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông phải có kỹ năng quản trị khủng hoảng truyền thông, kịp thời nhận diện, xử lý các tình huống truyền thông nhạy cảm, định hướng dư luận, bảo vệ uy tín tổ chức và giữ ổn định xã hội. Ngoài ra, họ cần thành thạo kỹ năng phản biện truyền thông số, biết sử dụng lập luận thuyết phục, dẫn chứng xác thực, công cụ số để đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái, thông tin xấu độc. Hiện nhiều nhà báo trẻ đã chủ động lập các kênh thông tin cá nhân chất lượng trên YouTube, TikTok, Facebook để chia sẻ nội dung chính thống, đấu tranh với các nguồn tin sai lệch, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong môi trường số.

3.5. Yêu cầu về năng lực ngoại ngữ, hiểu biết luật pháp và kỹ năng giao tiếp quốc tế

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông phải có khả năng sử dụng ngoại ngữ tốt để khai thác thông tin quốc tế, tham gia các sự kiện truyền thông quốc tế, hợp tác với báo chí nước ngoài và sản xuất nội dung đối ngoại. Bên cạnh đó, nhà báo

cần hiểu biết pháp luật trong nước và luật pháp quốc tế về báo chí, quyền thông tin, bảo vệ dữ liệu cá nhân, bản quyền nội dung số để tránh các rủi ro pháp lý khi tác nghiệp đa quốc gia và đa nền tảng. Kỹ năng giao tiếp đa văn hóa, khả năng xử lý tình huống quốc tế và thích ứng với các quy chuẩn truyền thông quốc tế cũng trở thành tiêu chuẩn cần thiết.

3.6. Yêu cầu về khả năng sáng tạo nội dung, bắt nhịp xu hướng truyền thông số

Trong môi trường cạnh tranh gay gắt giữa báo chí chính thống và các nguồn tin mạng xã hội, đội ngũ cán bộ báo chí cần có khả năng sáng tạo nội dung hấp dẫn, linh hoạt về hình thức thể hiện và nắm bắt nhanh các trào lưu (trend) truyền thông số để thu hút công chúng, đặc biệt là giới trẻ. Việc ứng dụng storytelling số, xây dựng các series video, infographic tương tác, podcast chuyên đề, livestream đa nền tảng đang là xu hướng được nhiều tòa soạn áp dụng hiệu quả. Nhà báo phải biết sử dụng tốt kỹ năng dựng clip ngắn, clip dọc, viral content phù hợp với các nền tảng như TikTok, Facebook Reels, YouTube Shorts.

Trong bối cảnh chuyển đổi số, hội nhập quốc tế và toàn cầu hóa, đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông Việt Nam đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc giữ vững trận địa tư tưởng, định hướng dư luận xã hội, quảng bá hình ảnh quốc gia và đấu tranh chống thông tin xấu độc. Để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới, cần tập trung: Đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, kỹ năng số và ngoại ngữ cho đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông; hoàn thiện cơ chế chính sách đãi ngộ, tạo động lực sáng tạo và giữ chân nhân tài cho ngành báo chí - truyền thông; tăng cường hợp tác quốc tế, trao đổi nghiệp vụ, học hỏi mô hình truyền thông hiện đại trên thế giới; phát triển các trung tâm dữ liệu, công nghệ hỗ trợ báo chí số, truyền thông đa nền tảng.

Việc xây dựng đội ngũ cán bộ báo chí - truyền thông chất lượng cao, bản lĩnh, chuyên nghiệp, hiện đại là yếu tố then chốt, bảo đảm cho sự phát triển bền vững của nền báo chí cách mạng Việt Nam trong kỷ nguyên số.

(1) TS. Nguyễn Thùy Vân Anh, 06/11/2024, *Chuyển đổi số và báo chí đa nền tảng ở Việt Nam hiện nay*, Tạp chí điện tử, Lý luận Chính trị

(2) Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2023), *Báo cáo khảo sát kỹ năng tác nghiệp số của phóng viên trẻ Việt Nam*, Đề tài nghiên cứu cấp Bộ.